

мотивів поведінки особи в процесі взаємодії з людьми інших етнічних і соціальних спільнот.

Отже, науковці відзначають, що толерантні люди краще знають самих себе, свої недоліки, та достоїнства. Таким чином, можна стверджувати, що толерантна людина більш орієнтована на особистісну незалежність, менш орієнтована на соціальний порядок, менш педантична, схильна давати більш адекватні думки про людей, добре проінформована про свої достоїнства і недоліки, не схильна у всіх бідах звинувачувати оточуючих.

Перспективи подальшого розвитку напрямку: вбачаємо в розробці системи роботи щодо формування толерантності в дітей старшого дошкільного віку.

1. Овсянникова О.А. Развитие толерантного отношения у старших дошкольников к сверстникам на музыкальных занятиях: Методические разработки / Тюмен. ин-т искусств и культуры. - Тюмень, 2003. - 36 с.

РЯТУЄМО СВІТ КРАСОЮ

Учитель Юрченко Т.О., Конотопська гімназія

Як сьогодні, в умовах нашої жорстокої реальності, виховати інтелектуальну, високодуховну особистість? Це питання хвилює всіх, хто займається вихованням : батьків, наставників, учителів. „Бережіть собори ваших душ!..” - звертався до сучасників Олесь Гончар. Але ж як їх зберегти? На жаль, книга перестає для багатьох учнів бути джерелом натхнення вже через те, що діти мало читають. Телебачення з присмаком примітивності, Інтернет з різноманітним і спокусам и, які, знову ж таки, рідко сягають душі, забирають стільки часу, що варто взагалі подумати : а чи ж на благо вони ? І все-таки істина залишається істиною: світ має врятувати краса, вірніше, вона рятує. Так було завжди. Ще в часи Античності устами Гомера, Вергілія, Сапфо, Алкмана звучало слово:

Жереб мені випав такий:
Серцем палким любити
Ласку весни, розкіш, красу,
Сонця ясне проміння.

(Сапфо)

Як же достукатися до юних сердець, як змусити душу дивуватися, радіти, плакати – одним словом, хвилюватися, вщерть сповнюватися почуттями й наснагою.

„Душа обязана трудиться и день, и ночь, и день, и ночь”, – писав поет. У гімназії це добре розуміють і велику увагу приділяють плеканню юних душ. І особливо трепетно цим займаються вчителі літератури. Не маєте часу читати самі? Що ж, якщо Магомет не йде до гори, то гора йде до Магомета. Поетичні вечори в салоні, зустрічі з поетами й музикантами, цікаві й змістовні літературні проекти, бали, конкурси – далеко не все, що збирає небайдужих до прекрасного. І навіть якщо тобі здається, що ти байдужий, побувавши на одному із заходів, а ще більше – узявши в ньому участь, ти так уже не думаєш. Традиційним став бал, що цього року вже вчетверте відбувся в гімназії. Він тематичний, літературний. Учні під час підготовки та в процесі проведення цього захоплюючого дійства знайомляться або ж відкривають для себе заново літературних героїв. Літературний образ, класична музика, бальний танець, поєднавшись, дають незабутні враження.

Перший бал Наташі Ростової. Юна, тендітна, така чиста й трепетна, – чи зрозуміють її сьогоднішні дівчатка? Музика Прокоф'єва, сторінки роману Толстого, що оживають у театральному дійстві, вишукані рухи...

А на балу у Капулетті вперше зустрілися Ромео і Джульєтта, щоб уже не розлучатися. Затамувавши подих, стежать гімназисти за тим, що відбувається на сцені і в залі, тому що дійство заповнює весь простір.

У руках Маргарити жовті квіти. Ось вона йде назустріч своїй долі. У кожному русі Оксани Повидиш (саме вона була того разу Маргаритою) – очікування кохання, заради якого вона готова навіть душу віддати дияволу. До речі, Оксана обиралася Королевою Балу – 2009, який був присвячений срібній добі, „Коснувшись прелести срібного века” – таку мав назву. А в цьому році гімназистів вітали Королева (Гуденко Олександра) і юна Принцеса (Яна Верещака). А якими вишуканими на балах бувають наші гімназисти! Сукні готуються з особливим почуттям: це вихід у дивний світ, світ краси й мистецтва. Цього року бал запросив до подорожі. Росія і Польща, Італія, Іспанія, Австрія, далека Каліфорнія. „Маскарад” М Лермонтова і „Собака на сні” Лопе де Вега, А Міцкевич, Байрон і Т.Шевченко. Полонез, полька, мінует, танго, „Чарльстон” і, звичайно ж, вальс. Він – король балу, тому що протягом вечора звучить і виконується не один

раз: то вальс Штрауса, то Чайковського, то Прокоф'єва. Їз кожним роком бажаючих взяти участь у заході, залучитися до дійства стає все більше.

Молодші гімназисти теж збираються на свій справжнісінький бал, бо тут, дійсно, усе справжнє: і бальні сукні, і галантні кавалери, і граціозні дами. Цього року був „Бал Золушки”. Оживали сторінки відомої казки Шарля Перро, і світилися щастям очі залучених до вічного таїнства чарівності й всеперемагаючої доброти.

„И жизнь, и слезы, и любовь” – таку назву мав вечір російського романсу. Хто, скажіть, не закоханий у 16-17 років?! І ось саме кохання кличе чарівним голосом романсу. Саме кохання, високе й романтичне, а не буденне й примітивне, як нам пропонують з екранів. Вірші В. Жуковського й О. Пушкіна, Ф. Тютчева й А. Фета, М. Лермонтова й А. Дельвіга сприймаються інакше, ніж прочитані самотійно, а то й почуті на уроці. Майстерне виконання професійної співачки Вікторії Осташко і гімназистки Юлії Драниці, зовсім юного Гребеника Антона й досвідченої Анни Романенко примушують учнів замислитися над тим, як мало вони знають один одного і як прагне душа красивого й вічного. О. Аляб'єв, О. Даргомиський, А. Петров, М. Глінка. А в салоні „Зелена лампа” збираються в першу чергу ті, кому Бог дав талант – талант писати своє й слухати інших, талант любити прекрасне й віддавати данину вічному. Тут завжди панує дух творчості й натхнення.

Цей навчальний рік пройшов під знаком «Російського проекту», який реалізувала ТМ. Шерудило. У рамках цього літературного проекту було здійснено інсценізацію „Євгенія Онегіна” за романом О. Пушкіна, роману М. Лермонтова „Герої нашого часу”, готується вистава за повістю Б. Васильєва „А зорі тут тихі...”. Про любов у житті О. Пушкіна й про жінок, що стали його музами, гімназисти дізналися під час розгорнутої театралізації „Души моеї цариці”.

Проект допомогли здійснити хореограф М. П. Проценко і керівник театрального гуртка І. М. Гуденко, викладачі культурології В. Б. Ганжа й інформатики Г. М. Мещишена. Успіх (а він у тому, як зустрічають гімназисти кожен прем'єру) надихає на подальшу роботу. „Російський проект” було здійснено силами й нинішніх п'ятикласників. Жоден із них не залишився поза театралізацією. Саме в цьому й полягає основна мета всієї роботи творчого колективу: залучити до прекрасного кожного гімназиста, будити красою спрагли душі. Батьки,

які незмінно є глядачами, а то й учасниками, щиро вдячні гім назії за те, що вона так трепетно плекає душі їхніх дітей.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ РОБОТИ В ГРУПАХ СПІВПРАЦІ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Учитель Якушев І.Ю., Конотопська гімназія

У зв'язку з розширенням економічних, наукових, культурних та інших контактів із зарубіжними країнами вчителі іноземних мов України перебувають у пошуках нових методик викладання, які б дозволили значно підвищити рівень знань учнів. Нові соціально-політичні умови поступово готують підґрунтя для поступового переходу наших шкіл від духу суперництва до співробітництва, від заохочення індивідуалізму до взаємозалежної роботи в колективі, від простого накопичення знань до успішного їх застосування.

Методику груп співробітництва утворюють філософія і педагогіка співпраці, а також велика кількість педагогічних технік, які забезпечують організацію співпраці між учнями на базі матеріалу, що вивчається.

До технологій, які активно використовуються, належать: формування груп співпраці (з урахуванням спеціальних завдань і вправ на створення в групах атмосфери довіри й підтримки); спеціальні вправи на засвоєння учнями типових ролей, навичок комунікації та вміння працювати в групі; виконання учнями спеціально призначених їм ролей у групі; виконання групою спеціально вибраних для неї задач; взаємні консультації учнів, які працюють у різних групах; спеціальні методи оцінки, заохочування й нагороди окремих учнів, груп і класу в цілому.

Усі техніки можуть використовуватися разом чи окремо в залежності від мети й конкретних умов того чи іншого заняття.

Принцип номер один - позитивна взаємозалежність. Співробітництво неможливе без практичної основи. Якщо не будуть створені умови, за яких загальний результат виявиться недосяжним без внеску кожного члена групи, то і принцип взаємозалежності не буде виконаним.

Я використовую декілька видів взаємозалежності.

Взаємозалежність за результатами, коли в усіх є спільна мета - підготувати звіт. Наприклад, як продовження теми "Медицина", я